บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถาบันวิจัยและพัฒนา ศูนย์บริการงานวิจัยลักษณะพิเศษ โทร. 7596

ที่ อว 0602.10(05)/ว 136 **วันที่** 20 มีนาคม 2568

เรื่อง ประชาสัมพันธ์เชิญชวนยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) กรอบการวิจัย "การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก" ประจำปีงบประมาณ 2568

เรียน

ด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) อยู่ระหว่างเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) กรอบการวิจัย "การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก" ภายใต้เป้าหมายสำคัญ เรื่อง "ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี)" ประจำปีงบประมาณ 2568 จนถึงวันที่ 17 เมษายน 2568 ก่อนเวลา 17.00 น. ผู้ประสงค์ขอรับทุนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสแกน QR Code พร้อมยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยในระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติเว็บไซต์ https://nriis.go.th/ และทำหนังสือแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อจะได้ตรวจสอบและประสานงานการรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยในระบบต่อไป หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ดร.สมชาย เมาสูงเนิน หรือ นางสาวศิริชล บัวบุญ หรือ นางสาวปาณิสรา ตุงคะสามน โทรศัพท์หมายเลข 0 2109 5432 ต่อ 826 ในการนี้ สถาบันวิจัยและพัฒนาขอความร่วมมือท่านโปรดเวียนแจ้งบุคลากรในหน่วยงานทราบถึงเรื่องดังกล่าว ตามรายละเอียดดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเวียนแจ้งบุคลากรในสังกัดทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ งัดกระโทก)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

รายละเอียดประกาศทุน

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย (Full proposal)

ปีงบประมาณ 2568

กรอบการวิจัย

“การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก”

ภายใต้เป้าหมายสำคัญ

“ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม”

(12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี)

เปิดรับข้อเสนอ ผ่านระบบ NRIIS ตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม – 17 เมษายน 2568 ก่อนเวลา 17.00 น.

สถาบันต้นสังกัด *กดรับรองข้อเสนอ ภายในวันที่ 18 เมษายน 2568 ก่อนเวลา 17.00 น.

รายละเอียดประกาศทุน

* ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการทำการรับรองข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์ในเวลาที่กำหนดเท่านั้น หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

กรอบการวิจัย การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology)

เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

ภายใต้เป้าหมายสำคัญ เรื่อง "ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี)"

ประจำปีงบประมาณ 2568

1. หลักการและเหตุผล

การขับเคลื่อนเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาพื้นที่ มีแนวคิดการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเชิงนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 8 เป้าหมายเร่งด่วนและสำคัญมีเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้และขยายผลนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ เป็นการใช้องค์ความรู้ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ของประเทศ พ.ศ. 2566–2570 ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ โดยการเพิ่มโอกาสและลดช่องว่างของการเข้าถึงการพัฒนาอาชีพ การศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มคนจนฐานราก เกษตรกรรายย่อย กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ และการนำร่องการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564 เพื่อสนับสนุนให้ผู้รับทุนหรือนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ได้รับทุนจากหน่วยงานของรัฐได้ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยการนำองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีพร้อมใช้จากงานวิจัยที่ยังจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการเพิ่มเติมเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่สมบูรณ์เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาของพื้นที่ เช่น การทดสอบ (Testing) การจัดทำต้นแบบ (Prototype) การดำเนินการในระดับนำร่อง (Pilot Scale) หรือการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อประยุกต์หรือตอบสนองความต้องการเชิงเฉพาะของพื้นที่ (Area-Specific Development and Applications) เป็นต้น รวมไปถึงการขยายผลงานวิจัย (Implementation) โดยการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การขยายผลให้สามารถประยุกต์กับงานหรือขยายผลได้อย่างเหมาะสม เน้นการบูรณาการและเสริมแรงการทำงานร่วมกับภาคีทั้งจากภายใน อว. ที่เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมด้านความรู้ เทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ มหาวิทยาลัย หน่วยวิจัย ที่มีฐานการทำงานระดับพื้นที่และเป้าหมายสร้างนวัตกรชุมชนที่ต้องการยกระดับขีดความสามารถด้วยความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้วยการขยายผลการพัฒนาพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีพร้อมใช้ที่ได้รับการยอมรับสร้างการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Based Development) เป็นทิศทางหลักของการปฏิรูปประเทศไทย เป้าหมายหลักของการพัฒนาพื้นที่ คือ การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและพื้นที่ โดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนคนในพื้นที่เพื่อพัฒนาพื้นที่บ้านเกิดของตนเองที่สอดคล้องกับบริบทและฐานทุนเดิม

เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในแนวคิดการพัฒนาโดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งนั้น การทำงานในระดับครัวเรือนและชุมชนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นหน่วยระดับเล็กที่สุดของสังคมที่ต้องการการพัฒนาเพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศจากโอกาสภูมิปัญญาชาวบ้าน (Local Wisdom) และองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม/นวัตกรรมพร้อมใช้ ที่ประยุกต์ใช้ในบริบทใดบริบทหนึ่งแล้วสำเร็จที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา และปัญหาเรื่องการเชื่อมโยงและขยายผลยังไม่สามารถทำได้อย่างเป็นรูปธรรม กลุ่มเป้าหมายยังมีปัญหาการเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม/นวัตกรรมพร้อมใช้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับบริบทของตนเอง ผลผลิตต่อพื้นที่ ผลิตภาพแรงงานต่ำ คุณภาพและปริมาณของสินค้าและบริหาร เนื่องจากเข้าถึงทุน ตลาด และเทคโนโลยี และการบริการถ่ายทอดที่ไม่สามารถขยายผลและแก้ปัญหาได้จริง รวมถึงการยกระดับเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยสู่เวทีโลกจำเป็นต้องสร้างความสมดุลระหว่างสังคมชนบทและสังคมเมืองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันอันเกิดจาก Technology Disruption ชุมชนท้องถิ่นจำเป็นต้องเร่งยกระดับการเรียนรู้เพื่อให้สามารถก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ อีกทั้งยังต้องเตรียมระบบภูมิคุ้มกันด้วยการเพิ่มทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอและพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

กระบวนการการสร้างความยั่งยืนให้กับครัวเรือน/ชุมชน ด้วยการขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรชุมชนที่มีความสามารถรับ-ปรับ-ใช้-ถ่ายทอด นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่พร้อมใช้และเหมาะสม (Appropriate Technology) กับปัญหา/ความต้องการครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ และผู้ประกอบการในพื้นที่ในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชน (Pain Point) หรือสร้างโอกาสใหม่ในชุมชน/พื้นที่ (Gain Point) ให้เกิดคุณค่าและมูลค่า และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ยกระดับคุณภาพชีวิตในครัวเรือน (สร้างรายได้เพิ่ม ลดรายจ่าย) รวมถึงรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงทั้งในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤตให้ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเกิดปัญหา (Resilience) ด้วยกระบวนการเรียนรู้ (Learning and Innovation Platform : LIP) ซึ่งการยกระดับขีดความสามารถของประชาชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในการรับและปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ จะส่งผลให้สังคมไทยในอนาคตก็เป็นสังคมฐานความรู้ สังคมไทยทุกส่วนทุกระดับได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ จนเกิดพลังชุมชนท้องถิ่นทั้งจากนวัตกรชุมชนและคนทั่วไปที่เข้มแข็งอันเป็นรากฐานที่มั่นคงในการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีความยั่งยืนตลอดไป

ในระยะ 5 ปี ที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 - 2567 หน่วย บพท. ได้สนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมในแผนงาน “ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” และแผนงาน “ชุมชนนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้” และแผนงาน “การวิจัยต่อยอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology)” ปี 2566 โดยมีเป้าหมายทำให้คนในพื้นที่ (ชุมชน ภาคี) ตระหนักถึงศักยภาพตนเองและเรียนรู้ในการจัดการปัญหาและการพัฒนาร่วมกันผ่านการทำงานของโครงการวิจัยที่กำหนดให้มีพื้นที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำเอานวัตกรรม องค์ความรู้ เทคโนโลยี การจัดการ ฯลฯ เข้าไปสร้างความเข้มแข็งและยกระดับรายได้ให้กับประชากรฐานรากกลุ่มเป้าหมาย โดยอาศัยการทำงานของหน่วยงานเครือข่ายของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) 27 สถาบัน จากผลการดำเนินงานวิจัยทำให้**เกิดชุมชนนวัตกรรม 1,228 ชุมชน 808 ตำบล 306 อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ 44 จังหวัด เกิดการสร้างนวัตกรชุมชนจำนวน 10,008 คน และเทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้รวมทั้งนวัตกรรมกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชุมชนทั้งสิ้น 1,272 นวัตกรรม ใช้ยกระดับอัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากและมูลค่าสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10-20** อีกทั้งยังเกิดการนำนวัตกรรมเข้าสู่การทำแผนพัฒนาตำบล/ท้องถิ่นโดยผ่าน Learning and Innovation Platform (LIP) และเกิดการสร้างระบบข้อมูล Technology and Innovation Library ของประเทศอีกด้วย สอดรับกับการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำตามแนวทางของ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มีเป้าประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals, SDGs)

ในปี 2568 หน่วย บพท. จึงได้พัฒนากรอบการวิจัย **การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก** ภายใต้แผนงานเป้าหมายสำคัญตามยุทธศาสตร์ ววน. ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยวางเป้าหมายขับเคลื่อนนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) เพื่อพัฒนาพื้นที่ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ บนความร่วมมือระหว่างหน่วย บพท. กับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง เครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง และกลุ่มมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่ทำงานเชิงพื้นที่ เพื่อขยายผลต่อยอดนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสม จากงานวิจัยให้กับครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ ผ่านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม (Appropriate Learning Process) ให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ และรับ-ปรับ-ใช้นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงกระบวนการสร้างและพัฒนานวัตกรชุมชนให้มีทักษะการจัดการความรู้ เรียนรู้ และรับปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชน หรือ การสร้างโอกาสใหม่ในชุมชน/พื้นที่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงทั้งในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤตให้ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเกิดปัญหา (Resilience) โดยคาดหวังว่าจะเกิดการนำนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมตรงกับโจทย์ความต้องการของครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน 12,000 ครัวเรือนในชนบทมีรายได้ครัวเรือนสุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน หรือ 60,000 บาทต่อปี ภายใน 2 ปี

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อขับเคลื่อนขยายผลต่อยอดนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมจากงานวิจัย (Appropriate Technology) เพื่อเพิ่มรายได้สุทธิให้กับครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการรายในพื้นที่

2.2 เพื่อสร้างระบบที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม (Appropriate Learning Process) วัดผลและขยายผลการเรียนรู้ ผ่านการสร้างนวัตกรชุมชน ที่เกิดการเรียนรู้และรับ-ปรับ-ใช้นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการจัดการปัญหาในชุมชน (Pain point) หรือสร้างโอกาส/ศักยภาพ (Gain point) ใหม่ในพื้นที่ ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

2.3 เพื่อออกแบบและพัฒนากลไกการถ่ายทอดและบริการเทคโนโลยีสู่ชุมชน โดยร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัย และภาคเอกชน

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินการทั้งเชิงพื้นที่และเชิงประเด็นต้องสอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แผนงาน F10 (S2P11) เพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ให้พึ่งพาตนเองได้ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทชาติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน

เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาพื้นที่ (Appropriate Technology) เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการรายในพื้นที่ ผ่านการออกแบบ

กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม (Appropriate Learning Process) เพิ่มขีดความสามารถของนวัตกรชุมชนท้องถิ่นในการเรียนรู้-รับ-ปรับใช้ องค์ความรู้และนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้มีทักษะการจัดการความรู้ไปใช้ในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชนหรือสร้างโอกาสใหม่ในชุมชน/พื้นที่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงทั้งในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤตให้ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเกิดปัญหา (Resilience) โดยคาดหวังว่าจะเกิดการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับโจทย์ความต้องการกับครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่ (จำนวน 12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้ครัวเรือนสุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน หรือ 60,000 บาทต่อปี ภายใน 2 ปี)

<u>Key Results</u>

KR5 F10: จำนวนบุคลากรในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย เอกชน และประชาสังคม รวมทั้งนักวิจัยชุมชน ที่พัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก **อย่างน้อย 6,000 ครัวเรือน**

- จำนวนครัวเรือนในชนบท อย่างน้อย 6,000 ครัวเรือน มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี จากการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับโจทย์ความต้องการกับครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่
- จำนวนนวัตกรชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจนสามารถรับและปรับใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งมีทักษะและความสามารถในการจัดการความรู้เพื่อไปแก้ไขปัญหาสำคัญในชุมชนได้อย่างยั่งยืน อย่างน้อย 3,000 คน

KR3 F10: จำนวนนวัตกรรมที่เป็นกลไกหรือระบบที่ส่งเสริมและการสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากที่ได้ทดลองใช้จริงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชน และมีผลกระทบทางสังคมในพื้นที่ **อย่างน้อย 500 นวัตกรรม**

- จำนวนความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือกระบวนการที่พัฒนาขึ้นใหม่หรือปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการเดิม/เทคโนโลยีที่ได้มีการคิดค้นมาแล้ว ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสร้างคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดผลกระทบทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับและขยายผลได้ อย่างน้อย 500 นวัตกรรม

3.2 โจทย์และเป้าหมายการวิจัย

โจทย์*	เป้าหมาย
1) ขยายผลนวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมตั้งแต่ระดับต้นแบบพร้อมใช้ที่ผ่านการทดสอบกระบวนการผลิตจริงแล้ว (Community Scale) ใช้ในพื้นที่ระดับชุมชน และระดับการผลิตในปริมาณมาก (Manufactured Scale) ใช้ในพื้นที่ระดับใหญ่ขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้สุทธิให้กับครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการในพื้นที่	- ครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ และผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน หรือ 60,000 บาทต่อปี จำนวน 6,000 ครัวเรือนต่อปี หรือผู้ประกอบการในพื้นที่อย่างน้อย 1,200 กลุ่มต่อปี**
2) สร้างนวัตกรชุมชนที่มีทักษะการรับและปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนให้ชุมชนมีพื้นที่และโอกาสเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง	- เกิดนวัตกรชุมชน 3,000 คน/ปี

โจทย์*	เป้าหมาย
และยั่งยืน ในพื้นที่ผ่านการสร้างการเรียนรู้ที่เหมาะสม Appropriate Learning Process 3) สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม (Appropriate Learning Process) ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนและสร้างนวัตกรชุมชนที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาชุมชนเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน 4) ยกระดับคุณภาพชีวิตในครัวเรือน (เพิ่มรายได้สุทธิ ลดรายจ่าย) ให้มีความสามารถในการนำความรู้และนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ไปใช้ในการจัดการปัญหาสำคัญในครัวเรือน (Pain point) หรือสร้างโอกาส/ศักยภาพ (Gain point) ใหม่ในพื้นที่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือน/ชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายมหาวิทยาลัยและเครือข่ายระดับท้องถิ่นในพื้นที่	- อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 จากการพัฒนาชุมชนด้วยผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม - นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่พัฒนาขึ้นแล้วใช้ยกระดับรายได้หรือแก้ไขปัญหาสำคัญให้กับครัวเรือนชนบทได้ จำนวน 500 นวัตกรรม/เทคโนโลยี

<u>หมายเหตุ</u> *ข้อเสนอโครงการวิจัยต้องทำทั้ง 4 โจทย์

**นักวิจัยต้องเก็บข้อมูล Baseline Data มาตรฐานของแต่ละอาชีพ และข้อมูล Baseline Data ของครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในกลุ่มอาชีพนั้น เพื่อประเมินผลการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ และความคุ้มค่าในการลงทุน และเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานระบบกลางของ บพท.

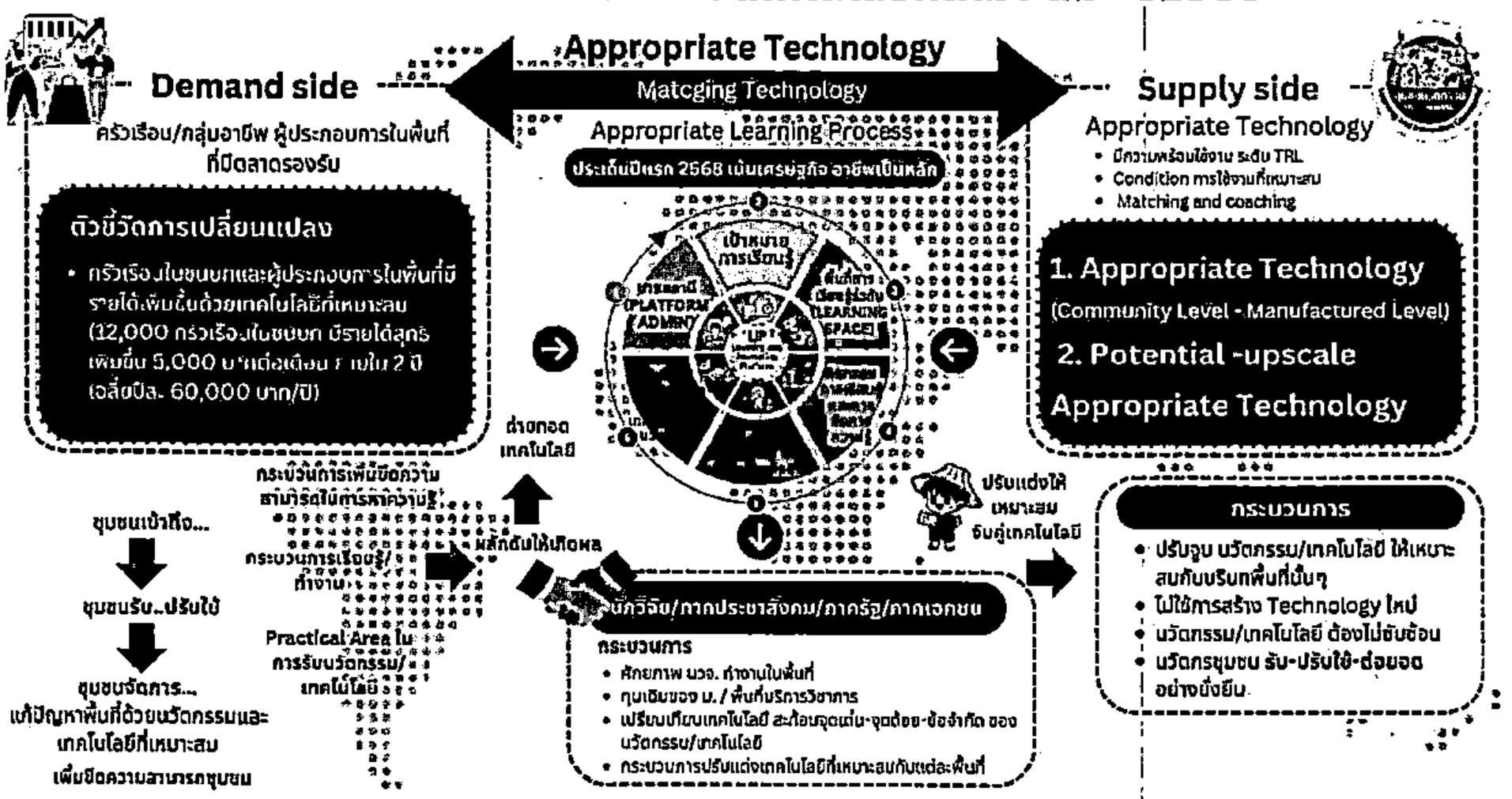

กรอบแนวคิด "การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology)
เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ประจำปี 2568

คำอธิบาย

คำอธิบาย

กรอบการวิจัยเรื่อง การขยายผลวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เป็นงานวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนขยายผลต่อยอดพัฒนานวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมในระดับครัวเรือน/ชุมชน (Community Level) ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของครัวเรือนเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความพร้อมให้ครัวเรือน/กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการในพื้นที่ที่มีตลาดรองรับตามความต้องการของบริบทชุมชน/กลุ่มอาชีพที่แตกต่างกัน (Area Based Scale) ยกระดับการผลิตและเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจในอนาคต และเพื่อการขยายต่อยอดนวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมในระดับการผลิตในปริมาณมาก (Manufactured Level) ปรับปรุงให้มีความพร้อมในกระบวนการผลิตเต็มรูปแบบที่พร้อมจำหน่าย ประเด็นปีแรกเน้นเศรษฐกิจอาชีพเป็นหลัก เป้าหมายสำคัญของการเปลี่ยนแปลง คือ ครัวเรือนในชนบทและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (12,000 ครัวเรือนในชนบท มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน ภายใน 2 ปี) เน้นการพัฒนาเครื่องมือการพัฒนาเสริมสร้าง ครัวเรือนและชุมชนท้องถิ่นจำเป็นต้องเร่งยกระดับการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำ ก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ เตรียมระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามแนวทางการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม (Appropriate Learning Process) ยกระดับ Eco-system การจัดการองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสำหรับครัวเรือนในชนบท โดยสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยที่สนใจเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต้องทำทั้ง 4 โจทย์* และมีพื้นที่เป้าหมายระดับครัวเรือนไม่น้อยกว่า 50 ครัวเรือนต่อโครงการ โดยนักวิจัยต้องแสดงบริบทก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของบริบทพื้นที่ระดับตำบล (Holistic View) อย่างมีข้อมูลเชิงประจักษ์ (Baseline Data) และชี้ให้เห็นปัญหาความต้องการของการยกระดับครัวเรือน กลุ่มอาชีพ และผู้ประกอบการชุมชนในพื้นที่ (Real Problem/Real Need) หรือสร้างโอกาส/ศักยภาพ (Gain point) ใหม่ในพื้นที่แล้วเชื่อมโยงให้เห็นการออกแบบตัวความรู้ที่เป็นนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญ/เสริมศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรมผ่านการสร้าง Learning and Innovation Platform และสร้างนวัตกรชุมชนที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการรับและปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งสามารถเป็นแกนนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนให้ชุมชนมีพื้นที่และโอกาสเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3.3 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

ครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ต้องระบุกลุ่มเป้าหมาย ไม่ต่ำกว่า 50 ครัวเรือน ต่อ 1 โครงการวิจัย

3.4 นิยามศัพท์ที่สำคัญ

ครัวเรือนในชนบท กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ หมายถึง ครัวเรือน กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ ที่ประกอบอาชีพหรือดำเนินกิจการธุรกิจในครัวเรือน ในกลุ่มอาชีพ หรือเป็นผู้ประกอบการในพื้นที่ชุมชน ซึ่งการดำเนินกิจการธุรกิจต้องใช้ทรัพยากรพื้นถิ่น (Local Resources) มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการ และมีความพร้อมรับ-ปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการยกระดับการผลิตและเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

Appropriate Learning Process (ALP) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้และรับ-ปรับ-ใช้นวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงกระบวนการสร้างและพัฒนานวัตกรชุมชนให้มีทักษะการจัดการความรู้ เรียนรู้ และรับปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชน หรือ การสร้างโอกาสใหม่ในชุมชน/พื้นที่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1) ผู้จัดการหรือผู้อำนวยการแพลตฟอร์ม (Platform Admin) ที่ออกแบบและจัดการให้เกิดการเรียนรู้ และวิทยากรกระบวนการ

2) เป้าหมายการเรียนรู้

3) พื้นที่การเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Space) แบบ Online หรือ Onsite

4) กิจกรรมการเรียนรู้และการจัดการความรู้ (กระบวนการและเครื่องมือ)

5) ตัวความรู้ (เทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้) ที่เหมาะสมและเชื่อมโยงกับเป้าหมาย

6) ผู้เรียนรู้และผู้ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

นวัตกรชุมชน หมายถึง แกนนำชาวบ้านกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจนสามารถรับและปรับใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งมีทักษะและความสามารถในการจัดการความรู้เพื่อไปแก้ไขปัญหาสำคัญในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งนวัตกรชุมชนเป็นผลผลิต (Output) และตัวชี้วัดของ Learning and Innovation Platform โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (ระดับ 1 เป็นระดับสูงสุด)

ระดับ/ปี	เครือข่ายความร่วมมือ	ความรู้และเทคโนโลยี	การจัดกระบวนการเรียนรู้ชุมชน
4	ระดับ 3 + ระดมทรัพยากร (คน เงิน วัตถุดิบ facilities) นอกพื้นที่	ค้นหาความรู้ เทคโนโลยี และสร้างสรรค์ใหม่ได้	ระดับ 3 + สร้างทีมงาน/คนรุ่นใหม่ได้
3	ระดับ 2 + ประสานงานภาคี-คน นอกพื้นที่ และเกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม	ถ่ายทอดเทคโนโลยีได้	ระดับ 2 + สร้าง LIP ได้ (มีพื้นที่เรียนรู้ในชุมชนสม่ำเสมอ)
2	ระดับ 1 + ระดมทรัพยากร (คน เงิน วัตถุดิบ facilities) ในพื้นที่ (ตำบล)	รับ-ปรับใช้เทคโนโลยีกับภูมิปัญญาเดิมของตน	ระดับ 1 +เป็น Learning Facilitator
1	ประสานงานภาคี-คน ในพื้นที่ (ตำบล) และเกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม	มีและใช้ภูมิปัญญาของตน	จัดกิจกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรม หมายถึง ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือกระบวนการที่พัฒนาขึ้นใหม่หรือปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการเดิม/เทคโนโลยีที่ได้มีการคิดค้นมาแล้ว ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสร้างคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดผลกระทบทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับและขยายผลได้ และการยกระดับระดับความพร้อมของเทคโนโลยี Technology Readiness Level (TRL) ที่ระดับ TRL สูงเพิ่มขึ้น

เทคโนโลยีที่เหมาะสม หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือพื้นที่ ทั้งนี้ ซึ่งเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนหรือพื้นที่ และมีราคาพอสมควรที่เข้าถึงได้ (อ้างอิงจากระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2565)

กลไกพัฒนาพื้นที่ หมายถึง ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ ในการร่วมคิดร่วมทำให้เกิดการแก้ปัญหาสำคัญ หนุนเสริมศักยภาพของพื้นที่ให้เกิดผลกระทบทางบวกทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มมหาวิทยาลัยที่ทำงานเชิงพื้นที่ หมายถึง มหาวิทยาลัยที่มีงานวิจัยและบทบาทสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ (เช่น ชุมชน จังหวัด หรือภูมิภาค) โดยใช้ องค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืนหรือมีที่ตั้ง วิทยาเขตหรือพื้นที่

บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย โดยต้องมีเอกสารแสดงพื้นที่บริการของหน่วยงานต้นสังกัดหากพื้นที่ตั้งอยู่ภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น เช่น ไฟล์เอกสารแสดงความร่วมมือด้านการวิจัย

Community Scale หมายถึง ขยายผลการพัฒนานวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมในระดับต้นแบบพร้อมใช้ที่ผ่านการทดสอบกระบวนการผลิตจริง ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ง่าย และตอบสนองความต้องการพื้นฐานของครัวเรือนเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความพร้อมให้ครัวเรือน/กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการในพื้นที่ ยกระดับการผลิตและเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจในอนาคต สามารถนำไปปรับใช้ในระดับชุมชน (Community Level)

Manufactured Scale หมายถึง ขยายผลการพัฒนานวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมในระดับการผลิตในปริมาณมาก ปรับปรุงให้เหมาะสมและมีความพร้อมกับกระบวนการผลิตเต็มรูปแบบที่พร้อมจำหน่าย เกิดการใช้ทรัพยากรพื้นถิ่น เกิดการจ้างงานหรือเกิดการสร้างรายได้เพิ่มในชุมชนระดับครัวเรือนได้ โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการเสริมสร้างเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงด้วยกลไกความร่วมมือ การทำงานอย่างมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยและพื้นที่ชุมชนสู่การออกแบบและพัฒนากลไกการถ่ายทอดและบริการเทคโนโลยีสู่ชุมชนโดยร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยและภาคเอกชน สามารถนำไปปรับใช้ในระดับพื้นที่ขนาดใหญ่ขึ้นทั้งตำบล/อำเภอ/จังหวัด (Area-based Level)

ระดับความพร้อมของเทคโนโลยี Technology Readiness Level (TRL) หมายถึง การวัดระดับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ตั้งแต่แนวคิดเบื้องต้นไปจนถึงการนำไปใช้งานจริงเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักพัฒนาเทคโนโลยี/นักวิจัยและผู้ที่จะนำเทคโนโลยีไปถ่ายทอดสู่ลูกค้า/ผู้ใช้ประโยชน์และสามารถเปรียบเทียบความพร้อมและเสถียรภาพของเทคโนโลยีที่แตกต่างกันได้

ระดับความพร้อมของเทคโนโลยีระดับ TRL 4 หมายถึง เป็นการพัฒนาเทคโนโลยี การทดสอบองค์ประกอบทางเทคโนโลยีในสภาพแวดล้อม ได้รับการพัฒนาและประกอบรวมกันในระดับต้นแบบเป็นการพิสูจน์ว่าองค์ประกอบทางเทคโนโลยีสามารถทำงานร่วมกันได้ในสภาวะแวดล้อมจริงที่ใดที่หนึ่งมาก่อน

ระดับเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology Level: ATL) ของ RUTS เป็นการออกแบบกระบวนการประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยนำมาตรฐานการประเมินตาม TRL ซึ่งเป็นระดับโดยแบ่งออกเป็น 9 ระดับ มาปรับใช้ในการประเมินและปรับกำหนดเกณฑ์ขึ้นเพื่อให้เหมาะกับบริบทในการประยุกต์ใช้งานกับพื้นที่วิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategies Research Area: SRA) โดยมีระดับการประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสม แบ่งเป็น 4 ระดับ ตามเกณฑ์การประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีหัวข้อประเมินหลักประกอบด้วย ระดับของเทคโนโลยีที่เหมาะสม หลักฐานการวัดเชิงปริมาณ และลักษณะสำคัญของเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดังแสดงในภาพ

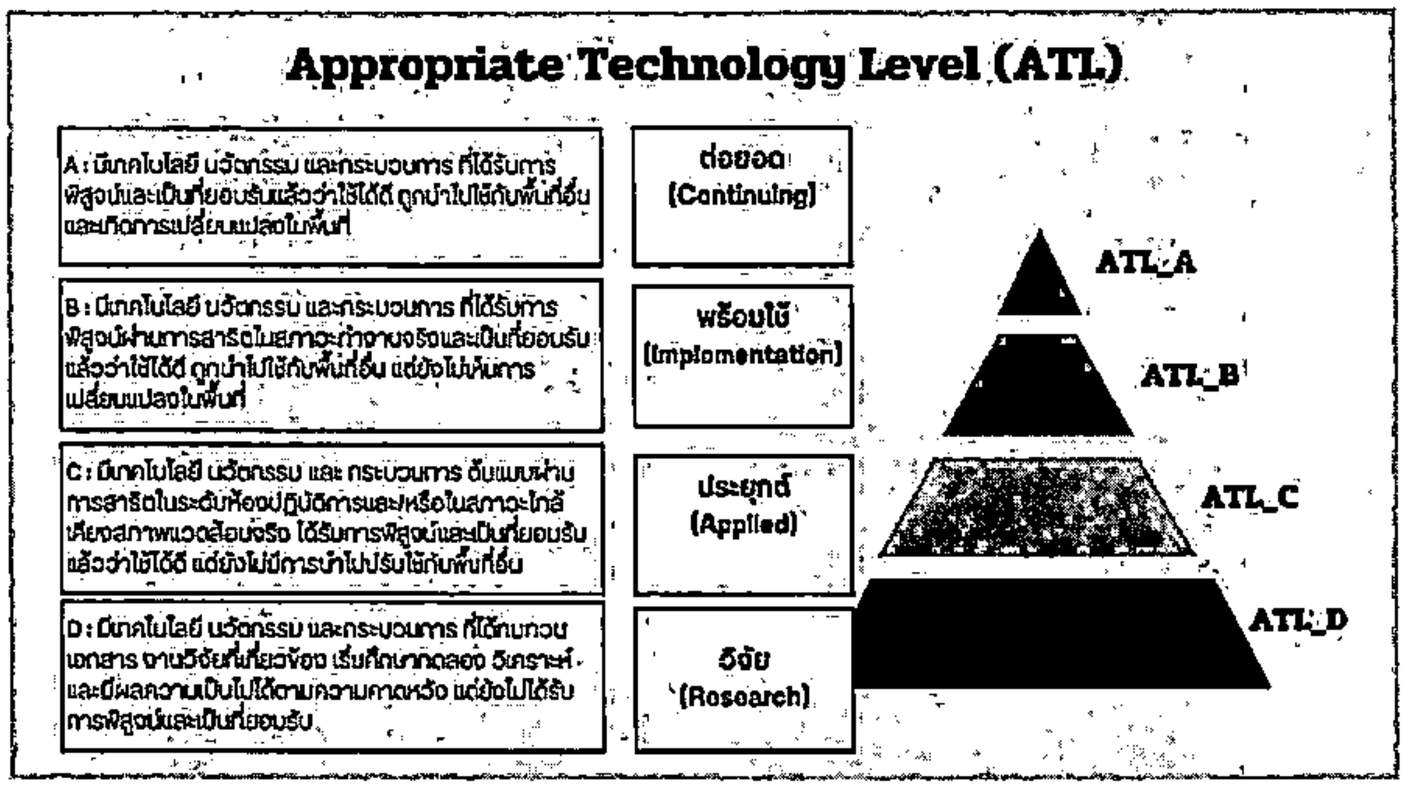

ระดับเทคโนโลยีที่เหมาะสม ATL C (Applied) หมายถึง เป็นเทคโนโลยี นวัตกรรม และกระบวนการ ต้นแบบผ่านการสาธิตในระดับห้องปฏิบัติการและ/หรือในสภาวะใกล้เคียงสภาพแวดล้องจริง ได้รับการพิสูจน์และเป็นที่ยอมรับแล้วว่าใช้ได้ดี แต่ยังไม่มีการนำไปปรับใช้กับพื้นที่อื่น

4. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

4.1 การจัดสรรงบประมาณ กรอบงบประมาณการสนับสนุนทุนวิจัย 750,000 – 1,500,000 บาท ต่อโครงการวิจัย ขึ้นอยู่กับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และขนาดของผลกระทบของโครงการวิจัย

4.2 ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย 1 ปี (12 เดือน)

5. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

5.1 ผู้มีสิทธิเสนอขอรับทุน คือ สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่มีนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีระดับ TRL 4 ขึ้นไป หรือ ATL ระดับ C ขึ้นไป โดยแนบหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของในระบบ NRIIS เพื่อประกอบการพิจารณา และนำเข้าข้อมูลนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้าระบบ Technology Library ของเครือข่ายและระบบกลางของ บพท. ในระยะต่อไป

5.2 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการ จะต้องมีที่ตั้ง วิทยาเขตหรือพื้นที่บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย (พร้อมแนบเอกสารแสดงพื้นที่บริการของหน่วยงานต้นสังกัด) หากเป็นสถาบัน/หน่วยงานภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น (พร้อมแนบไฟล์เอกสารความร่วมมือ)

5.3 กรณีผู้ยื่นขอรับการสนับสนุนเป็นภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2563

6. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน..เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

6.1 หน่วย บพท. เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) มีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยที่สนใจ และโดยการทาบทามหน่วยงานที่มีนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอย่างชัดเจนและการประกาศให้รับทราบโดยทั่วกัน

6.2 หน่วย บพท. จะเชิญนักวิจัยเข้าร่วมเวทีชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกรอบการวิจัยเพื่อสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาระดับพื้นที่ และแนวทางการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ในช่วงเดือน มีนาคม-เมษายน 2568 ในรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom เพื่อให้เกิดความเข้าใจการเขียนและพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย และได้ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพและสมบูรณ์

6.3 หน่วย บพท. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบ Online ในช่วงเดือน มีนาคม-เมษายน 2568 เพื่อหนุนเสริมให้แก่นักวิจัยผู้ที่สนใจสามารถพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ตรงตามเป้าหมายของกรอบการวิจัย และส่งข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full proposal) มายังหน่วย บพท. ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ https://nriis.go.th/

6.4 เมื่อได้รับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หน่วย บพท. จะตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อกลั่นกรองเบื้องต้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

6.5 หน่วย บพท. จะพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal) ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จัดเวทีนำเสนอเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด แล้วสรุปภาพรวมเพื่อแจ้งผลพิจารณาต่อคณะผู้วิจัย เพื่อปรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และจัดทำสัญญารับทุนวิจัยต่อไป

6.6 หน่วย บพท. จะจัดให้มีหน่วยบริหารจัดการกลางในภาพรวม เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามประสานการขับเคลื่อน รวมถึงสังเคราะห์การดำเนินงานในภาพรวมเพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

7. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยมี 2 ขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

7.1 <u>เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเบื้องต้น</u>

1) ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้

2) มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องตามแนวทางประกาศทุน

3) สถาบัน/หน่วยงาน และผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ และประสบการณ์การบริหารจัดการงานวิจัย การดำเนินงานวิจัยและคาดได้ว่าจะสามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดเวลาการรับทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

4) ศักยภาพของนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม ต้องสามารถสร้างรายได้เพิ่มสุทธิให้ครัวเรือนไม่ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน หรือ 60,000 บาทต่อปี

5) มีทุนการทำงานเดิมในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น และ/หรือนโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะนี้

7.2 <u>เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด</u>

1) หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยคณะอนุกรรมการพิจารณาติดตาม และประเมินผลฯ เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับพิจารณาผ่านเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้น โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย ได้แก่

(1) ประเด็นโจทย์การวิจัย และเนื้อหาโครงการวิจัย ได้แก่ มีการวิเคราะห์ความต้องการของพื้นที่ระดับครัวเรือน กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการในพื้นที่ และโจทย์วิจัยชัดเจน (Area & Issue) ประเด็นวิจัยมีโอกาสการสร้างผลกระทบสูงตามเป้าหมายตัวชี้วัด มีนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน และมีการระบุระดับของ TRL ได้อย่างถูกต้อง

(2) กระบวนการ กลไก และภาคีความร่วมมือในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ มีกลไกและภาคีการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล (ชุมชน) หรือกลุ่มอาชีพ หรือผู้ประกอบการใช้พื้นที่ และหน่วยงานผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมสนับสนุนการตลาดเชิงพาณิชย์

(3) กระบวนการและการออกแบบการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ ได้แก่ มีกระบวนการทำงานสร้าง Appropriate Learning Process (ALP) กระบวนการสร้างนวัตกรชุมชน

(4) ความชัดเจนของ Output และความเป็นไปได้ของการลงทุนวิจัย (Value for Money)

(5) โอกาสในการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ ศักยภาพของคณะผู้วิจัยและทุนเดิมการทำงานในพื้นที่

(6) นวัตกรรมพร้อมใช้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ต้องยืนยันได้ว่าเป็นเทคโนโลยีพร้อมใช้ที่สามารถนำไปใช้หรือถ่ายทอดไปในกลุ่มเป้าหมายที่มีบริบทพื้นที่และการดำเนินกิจการธุรกิจในพื้นที่ได้ และมีระดับ TRL ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป หรือ ATL ระดับ C ขึ้นไป

2) กรณีโครงการวิจัยที่มีการสะท้อนความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาคีผู้ใช้งานในระดับพื้นที่ โดยมีความร่วมมือในรูปแบบของงบประมาณสมทบหรือการสนับสนุนอื่นๆ จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

8. กำหนดการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

ที่	รายการ	ช่วงเวลา
1	เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย	19 มีนาคม 2568
2	หน่วย บพท. ประกาศชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกรอบการวิจัยเพื่อสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ 2568 และแนวทางการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยภายใต้กรอบการวิจัยฯ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ZOOM	ระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน 2568
3	หน่วย บพท. จะจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยให้ผู้ที่สนใจสามารถพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ตรงตามความมุ่งหมายของชุดโครงการ	ระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน 2568
4	ปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย	17 เมษายน 2568 เวลา 17.00 น.
5	สถาบันต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการกดรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ผ่านระบบ NRIIS	18 เมษายน 2568 เวลา 17.00 น.
6	กระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย Full Proposal โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ	ระหว่างเดือน เมษายน 2568
7	ประกาศผลพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและข้อเสนอแนะ และแจ้งความเห็นปรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อจัดทำสัญญารับทุน	เดือน เมษายน 2568

ที่	รายการ	ช่วงเวลา
8	จัดทำสัญญาและเบิกงบประมาณงวดที่ 1	15 พฤษภาคม 2568 – 14 พฤษภาคม 2569 (ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี)

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

9. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (Full Proposal)

9.1 ประกาศทุนวันที่ 19 มีนาคม – 17 เมษายน 2568 ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ https://nriis.go.th/ เว็บไซต์หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ที่ https:// www.nxpo.or.th/A/ และผ่านทาง Facebook ที่ https://www.facebook.com/PMUA.THAI

9.2 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่สนใจสามารถ download แบบฟอร์มข้อเสนอชุดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ได้ที่ https://nriis.go.th/ และ www.nxpo.or.th/A/

9.3 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จัดกิจกรรมชี้แจงเป้าหมายของแผนงานและตอบข้อซักถาม ในรูปแบบ Online ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ZOOM และ Facebook ที่ www.facebook.com/PMUA.THAI

9.4 ผู้เสนอโครงการยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ผ่านระบบ NRIIS โดยแนบ File ในรูปแบบ Word และ PDF ตามแบบฟอร์มของหน่วย บพท. ระหว่างวันที่ 19 มีนาคม – 17 เมษายน 2568 เวลา 17.00 น.

9.5 สถาบันต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการกดรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ผ่านระบบ NRIIS ภายในวันที่ 18 เมษายน 2568 เวลา 17.00 น.

9.6 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) <u>ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการทำการรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ในเวลาที่กำหนดเท่านั้น หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ</u>

10. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จะแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ทราบ ทางเว็บไซต์ https://nriis.go.th/ และ www.nxpo.or.th/A/ ภายในช่วงเดือนเมษายน 2568 โดยหัวหน้าโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจะต้องเข้าร่วมนำเสนอรายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัยในเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการโดยละเอียดต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาติดตาม และประเมินผลฯ ภายในเดือนเมษายน 2568

ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ดร.สมชาย เมาสูงเนิน เจ้าหน้าที่ประสานงานกรอบการวิจัย หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 084-037-1302 หรือ น.ส.ศิริชล บัวบุญ เจ้าหน้าที่ประสานงานกรอบการวิจัย หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 091-990-6340 หรือ น.ส.ปาณิสรา ตุงคะสามน นักวิเคราะห์หน่วย บพท. หมายเลขโทรศัพท์ 02-109-5432 ต่อ 826 ในวันและเวลาปฏิบัติงาน หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ somchai_ma@rmutt.ac.th, sirichon_b@mail.rmutt.ac.th และ panisara.tun@nxpo.or.th

อนึ่ง ผู้เสนอขอรับทุนได้รับทราบและเข้าใจข้อความโดยละเอียดแล้ว และผลการพิจารณารับทุนวิจัย หน่วย บพท. ถือเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม 2568

(ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา)
ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุน
ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่